

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESECNO PRILOGO „KMECKO DELO“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Iznaja vsako sredo
Cene: Letno 32 din, polletno 16 din,
četrtletno 9 din; inozemstvo 64 din.
Poštno-čekovni račun številka 10.603
Reklamacije niso poštnine proste.

Cene inseratov: Cela stran
din 2000 —, pol strani din 1000 —,
četrt strani din 500 —, 1/8 strani
din 250 —, 1/16 strani din 125 —
Mali oglasi vsaka beseda din 1 —

Balkan - pozornica mirovni naporov

Balkanske države so nekdanj bile na glasu, da spadajo med ogroževalke miru ne samo na tem sredozemskem polotoku, marveč v vsej Evropi. Nekateri so jih celo smatrali za smodnišnico Evrope. Ta sodba je kajpada bila neupravičena, ker so se evropske velesile posluževale zdaj te zdaj druge balkanske države za dosego svojih sebičnih ciljev. V sedanji veleresni dobi za evropsko človeštvo pa se Balkan z zgledno smotrenostjo in vztrajnostjo trudi za ohranitev miru v srednji in južno-

vzhodni Evropi. V tem oziru je opažati dvoje gibanj, ki tečeta ne navzkrižno, marveč vzporedno. Eno vodi Italija, ki se trudi organizirati fronto zoper prodiranje boljše vize na Balkan. Da bi se doseglo pomirjenje balkanskih držav, svetujejo italijanski listi Romuniji, da v svrhu pomiritve z Madžarsko odstopi večinoma z Madžari naseljene kraje Madžarski. Drugo fronto pa vodi Turčija, ki v tem oziru sledi težnjam Anglije in Francije. Turčija sestavi poseben mirovni načrt, ki ga

bo predložila na sestanku balkanske konference v Beogradu dne 2. februarja. Ta načrt vsebuje nasvet balkanskim državam, zlasti Madžarski in Bolgariji, naj počakata s svojimi zahtevami po popravni državnih mej do konca sedanje vojne. Takrat naj se reši vprašanje morebitnega odstopa madžarsko naseljenih krajev Romunije, a do takrat pa naj da Romunija madžarskim narodnim manjšinam samoupravo na kulturnem področju.

Papež Pij XII. ne popušča od mirovne akcije

Papež je sprejel v posebni avdienci znane angleškega novinarja Ward Pricea ter mu obrazložil, da bo nadaljeval s posredovalno akcijo za dosego miru. Papež je globoko pretresen radi trpljenja na Poljskem in Finskem in radi nesreč na morju. Pripravljen je porabiti vsako priliko za pomirjevalno akcijo. Najprej je kajpada potrebna pripravljala

akcija za pomiritev duhov. Brez te pomiritve ni miru. Ko je v prejšnji vojni papež Benedikt XV. posredoval za mir, najpristojejši činitelji niso hoteli poslušati njegovih nasvetov. Papež upa v uspeh svojega pomirjevalnega dela, ker je njegovo prizadevanje še okrepila akcija Roosevelta, predsednika Združenih držav.

vojnih dolgov. Ti obroki znašajo 234 milijonov dolarjev.

Slike groze po finskih bojiščih

Bojna srditost se je na Finskem t. enutno nekoliko unesla. Nekaj nepopisnega je groza, katero je prinesla ta vojna ne samo napadenim, ampak predvsem napadalcem. Poročila iz Finske govori o 50.000 mrtvih in prav toliko ranjenih Rusih. S tem številom pa še ni vse povedano. Očividci slikajo strahote belega pekla, v katerem so celi sovjetski bataljoni in polki pri 30 do 58 stopinjah zmrznili, tako da so naleteli prodirajoči Finci na otrpla trupla sovražnikov v položaju, v kakršnem jih je zalotila smrt. Ruski mrličji so pogostokrat drug na drugega naslonjeni, ali sključeni nad orožjem, držeč ročne granate v rokah, kakor bi jih hoteli pravkar vreči; na njihovih mrtvih obrazih je razločiti izraz začudenja in groze.

Zeleti bi bilo, da bi na Finskem zmrznjene Ruse, kakor so bili najdeni, spravili v Moskvo, kjer bi jih naj ohranili kakor mumijo Lenina za spomin povzročiteljem strašne vojne v neznosnem mrazu.

To se ne bo zgodilo. Nasprotno! Vojno proti Finski rdeči car Stalin nadaljuje. Zopet je pripravljenih 20 azijskih divizij s 400 tisoč možmi, katere bodo pognali sovjetski voditelji proti finski junakom, ki bi naj ne imeli toliko miru, da bi se pošteno odpočili.

Da si finski branitelji ne morejo oddahniti, za to skrbijo sovjetska letala. Na stotine ruskih bombnikov obdeluje dnevno finsko zaledje. Na srečo je bil doslej uspeh sovjetskih zračnih napadov v primeri z lastnimi izgubami in naporji le malenkosten. Čeravno je bilo vrženih že na tisoče ruskih najtežjih bomb na številna finska nezavarovana mesta ter naselja, je bilo doslej od teh bomb malodane manj Fincev ubitih, kakor pa od Fincev sestreljenih ruskih bombnikov.

Položaj Fincev bi bil še znatno boljši, ako bi jih glede letalstva Rusi z bogznaj koliko premočjo ne nadkriljevali.

*

Rusko premoč na suhem bodo Finci zastavljali do maja, če bo dospela od velesil jim zagotovljena zračna pomoč, in ne bodo klonili niti pred 500 kg težkimi letalskimi bombami, ker so odločeni za obrambo do zadnjega!

September in marec za Evropo nevarna meseca

Razporeženje v Evropi je v letošnji zimi podobno onemu v lanskem septembru. Tedaj je čutil skoro vsak, da bo prinesla jesen nevarne in grozne odločitve. Celo dnevi teh odločitev so bili napovedani.

V sličnem položaju kakor lansko jesen gremo sedaj letošnji spomladi naproti. Že nekaj let sta marec in september za življenje v Evropi nevarna meseca; meseca, v katerih so uspele nemškemu kanclerju Hitlerju velike zasedbe. V marcu leta 1936 so vkorakale nemške čete v obrenske pokrajine, katere so

bile po verzajski mirovni pogodbi do tedaj zasedene od Francozov. Marca 1938 so bili Nemci na Dunaju. Nato je s'edil septembra 1938 nemški nastop proti Češkoslovašči, ki je bil zaključen s popustljivostjo Anglije ter Francije v Monakovem. Marca 1939 so zasedli Nemci še preostalo Češkoslovaško in septembra istega leta je doživela Evropa izbruh druge svetovne vojne.

Iz teh dejstev je razvidno, da je nekaj več nego praznoverje, ako pričakuje evropska javnost letošnji marec s strahom.

Finska se bo branila do zadnjega

Samozavestna izjava predsednika Finske

Predsednik finske republike je podal v minulem tednu naslednjo izjavo: »Sovjeti so se vrgli zadnje dni na požiganje finskih nezavarovanih mest in na ubijanje civilnega prebivalstva. Zadnje dni so sovjetska letala obmetavala z zažigalnimi bombami nad sto finskih nezavarovanih mest. Pri teh napadih je bilo ubitih 243, hudo ranjenih pa 269 civilistov. Izgube bi bile lahko še večje, če bi finska protiletalska obramba ne bila tako dobra. Finsko topništvo je sestrelilo od začetka vojne 170 sovjetskih letal. Finska bo vzdržala vse sovjetske napade, če bo dobila gospodarsko in vojaško pomoč iz tujine. Do spomladi, to je do konca maja, se ji ni treba nič bati. Do takrat bo Fincev branila zima, kaj bo potem, se ne ve, toda Finska se bo branila z vsemi silami do zadnjega.«

Fond predsednika Amerike za pomoč Finski

Ker Finska v nad sedem tednov trajajoči vojni ni le odbila vseh sovjetskih ogromnih napadov, ampak je tudi zmagovita in se bo branila po zgornjši izjavi svojega predsednika do zadnjega, se trudi predsednik Združenih ameriških držav Roosevelt za izdatno pomoč Finski. Predsednik Roosevelt je sporočil kongresu ali parlamentu v Washingtonu, da sedanji ameriški zakon o nepristranosti, ki prepoveduje denarno pomoč vojskujočim se državam, ne more veljati za Finsko in Rusijo, ker Rusija ni napovedala Fincem vojne. Zato Amerika lahko da Finski pomoč v obliki posojila 65 milijonov dolarjev, s katerimi bo Finska kupila živež in vojni material v Ameriki. Razen tega predlaga predsednik Roosevelt, naj ameriško finančno ministrstvo vrne Finski vse obroke, ki jih je plačala na račun